

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 236

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanıca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3003) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/3003 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Genel Gerekçesi	4
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi	6
• Dışişleri Komisyonu Raporu	7
• Muhalefet Şerhleri	12
• Teklif Metni	14
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	14
• 1/2020 Sayılı Karar	15
• 2/2020 Sayılı Karar	17
• Ek	19

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 673023 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I' e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararı'nın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3003)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Türkiye ile Filistin arasındaki Geçici Serbest Ticaret Anlaşması (STA) 20 Temmuz 2004 tarihinde imzalanmış ve 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Filistin menşeli hurmanın Türkiye'ye ithalinde hâlihazırda tanınmış bulunan yılda 1.000 tonluk gümrük vergisinden muaf tarife kotasının yılda 3.000 tona çıkartılması hususunda iki ülke arasında mutabakata varılmıştır. Buna istinaden, Ortak Komitenin 9 Ocak 2020 tarihli ve 1/2020 sayılı Kararı ile söz konusu STA'nın I sayılı Protokolüne ait Tablo l'de gerekli değişiklik yapılmıştır.

Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülyasyonu (PAAMK) ve Batı Balkan menşe kümülyasyonu sistemlerine taraf ülkeler arasındaki STA'ların eklerinde yer alan menşe protokollerinin yürürlükten kaldırılarak, PAAMK sisteminde uygulanan menşe kurallarının çok taraflı tek bir anlaşmayla düzenlenmesi için hazırlanan Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Türkiye Cumhuriyeti adına 4 Kasım 2011 tarihinde imzalanmış ve 1 Şubat 2014 tarihi itibarıyla ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bölgesel Konvansiyonun uygulamaya konulması ile Türkiye, AB, EFTA, Akdeniz ülkeleri ve Balkan ülkeleri arasındaki STA'ların menşe protokolleri Bölgesel Konvansiyon eki menşe kurallarına atıfta bulunacak şekilde yürürlükten kaldırılarak, yeknesak kurallar çerçevesinde işleyen geniş bir çapraz kümülyasyon alanı oluşturulmaktadır. Söz konusu yeni kümülyasyon sisteminin fiilen işleyebilmesi için taraf ülkelerin Bölgesel Konvansiyonu onaylamaları yeterli olmamakta, mezkûr Konvansiyon ekindeki menşe protokolünün taraf ülkeler arasındaki tüm STA'ların mevcut menşe protokollerinin yerine geçmesini sağlayacak değişiklik işlemlerinin de

ayrı ayrı yapılması gerekmektedir. Bu kapsamda, Bölgesel Konvansiyonu 4 Kasım 2011 tarihinde imzalayan ve 18 Eylül 2013 tarihinde yürürlüğe koyan Filistin ile ülkemiz arasındaki STA'nın "menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin II sayılı Protokolünün bahse konu Konvansiyona atıfta bulunacak şekilde 9 Ocak 2020 tarihinde imzalanan 2/2020 sayılı Ortak Komite Kararı ile değiştirilmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, Türkiye-Filistin STA'sının protokolleri ve eklerine ilişkin teknik nitelikli değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetki verilmesi için 10 Şubat 2005 tarihli ve 5301 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasındaki Geçici Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanunda değişiklik yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Böylece, STA'nın protokolleri ve eklerine ilişkin teknik nitelikli değişikliklerin yürürlüğe giriş sürecinin kısaltılması mümkün olabilecektir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 90666677-599-23348

29 Haziran 2020

Konu: Ortak Komite Kararları

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Devleti arasındaki Geçici Serbest Ticaret Anlaşmasının Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair I Sayılı Protokolüne Ait Tablo I'in tadili ile "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin II Sayılı Protokolünün tadili hakkında 9 Ocak 2020 tarihinde imzalanan 1/2020 ve 2/2020 sayılı Ortak Komite Kararlarını, Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince, Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetkiyle birlikte onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

22/10/2020

Esas No: 2/3003

Karar No: 159

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 29/6/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Devleti arasındaki Geçici Serbest Ticaret Anlaşmasının Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair I sayılı Protokolüne Ait Tablo I'in tadili ile 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin II sayılı Protokolünün tadili hakkında 9 Ocak 2020 tarihinde imzalanan 1/2020 ve 2/2020 sayılı Ortak Komite Kararları" 1/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla "Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşmasının 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi" olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 3/7/2020 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilen 2/3003 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi 7/10/2020 tarihli 23'üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Devleti arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile kurulan Ortak Komite'nin, Serbest Ticaret Anlaşması'nın I sayılı Protokolü'ne ait Tablo I'de değişiklik yapılmasını ve Anlaşma'nın "Menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari iş birliği yöntemlerine ilişkin II sayılı Protokolü'nün değiştirilmesini öngören 1/2020 ve 2/2020 sayılı kararlarının onaylanmasının uygun bulunmasının ve Cumhurbaşkanı'na Anlaşma'nın protokol ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylama yetkisi verilmesinin amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Dışışleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran tarafından;

İsrail-Filistin ihtilafının kritik bir dönemecten geçtiği, Filistin'in bu dönemde İsrail'in işgalci ve hukuk dışı politikalarının yanı sıra uluslararası alanda yoğun baskılara maruz kaldığı,

İsrail hükümetinin yasa dışı yerleşimler başta olmak üzere işgali genişletmeye yönelik uygulamalarının Kudüs'ün tarihi ve hukuki statüsünü aşındırdığı, diğer taraftan meseleye tek taraflı müdahalelerin Filistin'in maruz kaldığı adaletsizliği derinleştirdiği,

Ekonomik ve sosyal alanda, TİKA'nın, Kızılay'ın, AFAD'ın, Diyanet İşleri Başkanlığının ve bütün ilgili kurumların yanı sıra sivil toplum örgütlerimizin Filistin halkına yönelik yardımlarının aralıksız olarak devam ettiği,

Ülkemiz ve Filistin arasında 14 Aralık 2017 tarihinde yürürlüğe giren hibe anlaşması çerçevesinde 2018-2019 yıllarında dört dilimde 10 milyon doların Filistin'e aktarıldığı,

TİKA'nın Filistin'e yönelik pek çok proje gerçekleştirdiği,

İslam İşbirliği Teşkilatı 46'ncı Dışişleri Bakanları Konseyi kararına istinaden 2019 yılında Filistin bütçesine 1 milyon dolar tutarında ek mali katkıda bulunulduğu,

Teknik altyapı ve temel hizmetlerin yetersizliği ve kronik işsizlik ile İsrail işgalinin yarattığı koşullar nedeniyle ekonomik kırılganlığı açısından Filistin'in bütçe desteği ve kalkınma yardımları gibi dış yardımlara bağımlı bir ülke olduğu,

Filistin ekonomisinin en önemli girdisi olan turizmin salgından fazlasıyla etkilendiği,

Bu koşullarda Ortak Komite Kararı'nın Filistin'e yönelik ciddi bir destek, dayanışma ve yardımlaşmanın göstergesi olacağı,

1/2020 sayılı Ortak Komite kararıyla Filistin'in ülkemize başlıca ihraç ürünü olan hurmanın ihraç kotasının bin tondan 3 bin tona çıkarıldığı,

İsrail Hükümetinin yasa dışı yerleşim yerlerinde sağladığı çeşitli kolaylıklarla üretilen ürünleri İsrail malı olarak uluslararası pazarlarda sattığı, bunun Filistinli çiftçilerin yetiştirdikleri ürünlerin rekabetçiliğini olumsuz düzeyde etkilediği,

2/2020 sayılı Karar'ın ise Filistin ve ülkemiz arasındaki serbest ticaret anlaşması ekindeki menşeli ürünler protokolünün, ülkemizin 2014'te, Filistin'in 2013'te taraf olduğu Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon'la uyumlu olacak şekilde güncellenmesine ilişkin olduğu,

Ticaret Bakanlığı temsilcisi tarafından;

Anlaşma ile TİKA'nın özellikle ürün saklama ve pazarlama konusundaki eğitimlere katkı sağlanmasının amaçlandığı, Tarım ve Orman Bakanlığının bu çerçevede 2019 'un Ekim ayında Filistin'de hurma konusunda bilgilendirme eğitimi verdiği,

Menşe kümülasyonundaki revizyonlar sayesinde Türkiye ve Filistin'in ikili ticarete Pan Avrupa Akdeniz Bölgesi ülkelerinden tedarik ettikleri girdilerle ürettikleri ürünleri, mevcut STA çerçevesinde, menşe problemi olmadan satabilecekleri,

Pan Avrupa Akdeniz Bölgesi'nde ülkemizle ticarete bu imkândan yararlanamayan tek ülkenin Filistin olduğu,

Komisyon üyeleri tarafından Teklif ile ilgili olarak;

Görüşülen Anlaşma'nın İngilizce ve Türkçe olmak üzere iki dilde hazırlandığı, İngilizce metnin altında imza olduğu ancak Türkçe metnin imzalanmadığı, bu nedenle burada bir usul eksikliğinin olduğu, Dışişleri Komisyonunun da böyle bir usul eksikliğini göz ardı etmemesi gerektiği ve bu husus tamamlanmadan Anlaşma'nın Komisyondan geçmemesinin daha doğru olacağı, aksi takdirde Komisyonumuzun prestijine zarar geleceği,

Anlaşma'nın Türkçe metninde "Gayiresmî tercümedir." şeklinde bir ifade olmadığı, dolayısıyla Resmî Gazete'de yayımlandığı zaman imzasız bir anlaşma metni olarak yayımlanacağı,

Anlaşma'da belirtilen değişiklik yapma yetkisinin Cumhurbaşkanına devredilmesinin başta Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu olmak üzere Meclisin denge ve denetleme görevini ortadan kaldırdığı,

Usulün, esastan önce geldiği hususunun önemli olduğu ancak burada Filistin ve Filistin halkının var olma mücadelesinin söz konusu olduğu, özellikle Filistinlilerin darboğaza sokulduğu bu dönemde şerhsiz "evet" oyuyla, bu anlaşmanın Meclisimizden geçmesinin çok yerinde olacağı,

Filistin ve Ürdün ile öteden beri çok iyi ilişkilerimizin olduğu ancak bu ülkeler de dahil olmak üzere 7 ülkenin bir araya gelerek oluşturduğu Doğu Akdeniz Gaz Forumu'ndan Türkiye'nin dışlandığı ve Türkiye'nin yalnızlaştığı,

Türkiye'nin dış politikada destek verdiği söz konusu ülkelerdeki parlamenter dostlarımızda ve vatandaşlarında aynı duyarlılığın oluşmadığı,

Trump yönetiminin ABD politikasında çok temel bir değişikliğinin olduğu, iki devletli çözüm perspektifini ortadan kaldıracak girişimlerin tek tek uygulamaya konulduğu,

Görüşülen Anlaşma'nın ekonomik boyutunun ne olduğu, İsrail-Türkiye ticaret ilişkilerinin düzeyi ile Filistin'le olan ticaret seviyesinin karşılaştırılması açısından rakamların nasıl olduğu,

hususlarında yöneltilen soru ve görüşlere cevaben Dışişleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran ve Ticaret Bakanlığı temsilcisi tarafından;

İkili anlaşmalarda her iki dildeki metnin imzalanmasının esas olduğu ancak burada 2005 yılında yürürlüğe giren Filistin ile Türkiye arasında gerçekleştirilen Geçici Serbest Ticaret Anlaşmasının 43'üncü maddesinde belirtildiği şekilde Ortak Komitenin kendi usullerini belirleme yetkisinin Komiteye devredildiği,

Ortak Komitenin çalışma dilinin İngilizce olarak benimsendiği, daha evvel Resmî Gazete'de yayımlanan iki farklı Ortak Komite kararının da yine İngilizce olarak kabul edildiği,

Bu durumun Türk mevzuatına aykırılık teşkil etmediği, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 4. maddesinde de ikili düzeydeki anlaşmaların her birinin Türkçe metninin imzalanmasının esas olduğu,

İngilizce Anlaşma metninde herhangi bir teknik aksaklığın olmadığı, Türkçe metnin sadece tercüme amacıyla konulduğu,

Anlaşma'nın Sayın Cumhurbaşkanımıza yetki veren maddesinin, son on yıldaki pek çok serbest ticaret anlaşmasında kayda geçirilmiş bir husus olduğu, serbest ticaret anlaşmalarının içeriğinde yer alan unsurların günün koşullarına göre anlık değişkenlik gösterebildiği,

2019'da İsrail ile 4 milyar 963 Milyar dolarlık ihracatımıza karşılık ithalatımızın 1 milyar 600 milyon dolar civarında gerçekleştiği,

Filistin'le ihracatımızın 66 milyon 473 bin dolar, ithalatımızın 8 milyon 426 bin dolar olduğu,

Filistin'den hurma ithalatında son yıllara bakıldığında, ithalatımızın 2017'de 863 ton, 2018'de 932, 2019 yılında 1.357 ton olduğu,

3 bin tona çıkarılmasının tamamen Filistinlilerin talebi üzerine gerçekleştiği, 3 bin ton hurma ile öngörülen ithalat miktarının 15 milyon dolar civarında olacağı tahmin edildiği,

Uluslararası ve ikili düzeyde bir takım ülkelerin baskısıyla Filistin ve Ürdün'ün bu platform ve forumlara katılmasının ülkemiz aleyhine bir durum teşkil ettiği düşüncesinde olunmadığı,

Filistin'in bugün içinde bulunduğu durum sebebiyle bu baskılara rahatlıkla göğüs gerebilecek bir ülke olmadığı, bu nedenle Türkiye'nin dahil edilmediği oluşumlarda Filistin'e karşı anlayışla yaklaşıldığı,

Türkiye'nin bu tür forumlardaki durumunun yalnızlık olarak nitelendirilemeyeceği, aksine bölgede en uzun kıyı şeridinde sahip, son derece meşru ve haklı tezleri olan, bölgenin en önemli dengelerinden biri olan Türkiye'yi dışlayamayacak kadar gücünü gösteren, ortaya koyan forumların ancak hayatta kalabileceği,

Trump'ın İsrail ve Kudüs konusundaki politika değişikliğine ilişkin ise özellikle başkentin Kudüs'e taşınması kararı sonrası ülkemizi de kaygıya sevk eden birtakım gelişmelerin olduğu,

İsrail-Filistin ihtilafına bakışımızın Birleşmiş Milletler parametreleriyle ABD yönetiminin her zaman dikkatine getirildiği,

İsrail'in tezleri temelinde, tek taraflı politikalarla bu ihtilafın çözümünü geciktirmeye yönelik girişimlerin kabul edilmeyeceğinin ABD yönetimine net olarak ifade edildiği,

Komisyon Başkanı Sayın Akif Çağatay Kılıç tarafından;

Filistin'in ve özellikle Filistin halkının Anlaşma'dan doğacak maddi gelirden edineceği yararın ve gecikmeden dolayı göreceği zararın göz önünde bulundurulması gerektiği, ayrıca teknik olarak Ortak Komite kararının dili ve geçerliliği konusunda bir şüphe olmadığı Bakanlık yetkililerince yapılan açıklamalardan anlaşıldığı, yine de lisan konusunda bundan sonra yapılacak olan görüşmelerde bu telinde bulunulmasının ve Ortak Komite'nin görüşme usul ve esasları içerisine bizim açımızdan Türkçe'nin, belki Filistin açısından da Arapça'nın derç edilmesi konusunda bir tavsiyemizin olduğunun kayıtlara geçmesinin istendiği,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci, 3'üncü ve 4'üncü maddeleri ile tümü redaksiyon yetkisiyle birlikte aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Hasan Turan, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey ve İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Akif Çağatay Kılıç</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>
İstanbul	İstanbul	Antalya
Kâtip	Üye	Üye
<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>	<i>Tulay Hatımoğulları Oruç</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>
İzmir	Adana	Ankara
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Haluk Koç</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Atilla Ödünç</i>
Ankara	Balıkesir	Bursa
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Hişyar Özsoy
Diyarbakır
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Derya Bakkak
Gaziantep

Üye
Yunus Emre
İstanbul
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Hasan Turan
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Kamil Aydın
Erzurum

Üye
Ahmet Hamdi Çamlı
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Ümit Özdağ
İstanbul

Üye
Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
İsmail Özdemir
Kayseri

Üye
Utku Çakırözer
Eskişehir
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Ahmet Ünal Çeviköz
İstanbul
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Oğuz Kaan Salıcı
İstanbul
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Niyazi Güneş
Karabük

MUHALEFET ŞERHİ

Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü ile imzalanan söz konusu anlaşmanın 2. Maddesi'nde "Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın protokolleri ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir." ifadesi yer almaktadır. Anlaşmada yapılacak değişikliklerin TBMM gündemine sunulmadan doğrudan Cumhurbaşkanı tarafından onaylanmasını uygun bulmuyoruz.

Anlaşmanın Türkçe metninde imzalar bulunmamaktadır. Güçlü Devlet geleneği olan Türkiye Cumhuriyetinin isimsiz ve imzasız gayri ciddi bir şekilde anlaşma yapması ve TBMM'ye getirmesi kabul edilemez bir durumdur.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle söz konusu anlaşmaya muhalifiz.

Ahmet Haluk Koç

Ankara

Yunus Emre

İstanbul

Ahmet Ünal Çeviköz

İstanbul

Oğuz Kaan Salıcı

İstanbul

Utku Çakırözer

Eskişehir

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kanun tekliflerine dair muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

4- 2/3003 Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol 1'e Ait Tablo 1'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşmasının "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi'ne Muhalefet Şerhimiz:

Söz konusu anlaşma her ne kadar İsrail tarafından kuşatma altında olan Filistin halkının çıkarına bir anlaşma olsa da, anlaşmada belirtilen değişiklik yapma yetkisinin *Cumhurbaşkanlığına devredilmesi*, başta TBMM Dışişleri Komisyonu olmak üzere, *Meclisin denge ve denetleme görevini ortadan kaldırmaktadır*. HDP olarak; seçilmiş milletvekillerinin halktan aldığı yetkilerini, Cumhurbaşkanlığına devretmemesi gerektiğini savunuyoruz. Halk iradesinin somut bir şekilde yansımış olduğu TBMM, uluslararası anlaşmaların her sürecinde denetleme ve onaylama ayrıcalığını hiçbir biçimde devretmemelidir. Bu nedenle anlaşmadaki yetki devri maddelerine *şerhimizi koyuyoruz*.

07.10.2020

Serpil Kemalbay Pekgözegü

İzmir

Tulay Hatımoğulları Oruç

Adana

Hişyar Özsoy

Diyarbakır

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE FİLİSTİN ULUSAL YÖNETİMİ ADINA FİLİSTİN KURTULUŞ ÖRGÜTÜ ARASINDA GEÇİCİ SERBEST TİCARET ANLAŞMASI İLE KURULAN ORTAK KOMİTE'NİN; TEMEL TARIM ÜRÜNLERİ VE İŞLENMİŞ TARIM ÜRÜNLERİ İLE BALIKÇILIK ÜRÜNLERİNDE TAVİZ DEĞİŞİMİNE DAİR PROTOKOL İ'E AİT TABLO I'İN TADİLİ HAKKINDA 1/2020 SAYILI KARARI İLE GEÇİCİ SERBEST TİCARET ANLAŞMASI'NIN "MENŞELİ ÜRÜNLER" KAVRAMININ TANIMI VE İDARİ İŞ BİRLİĞİ YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN PROTOKOL II'SİNİN TADİLİ HAKKINDA 2/2020 SAYILI KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN PROTOKOLLER VE EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 9 Ocak 2020 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol İ'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- 10/2/2005 tarihli ve 5301 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasındaki Geçici Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunun 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın protokolleri ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir."

MADDE 3- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE FİLİSTİN ULUSAL YÖNETİMİ ADINA FİLİSTİN KURTULUŞ ÖRGÜTÜ ARASINDA GEÇİCİ SERBEST TİCARET ANLAŞMASI İLE KURULAN ORTAK KOMİTE'NİN; TEMEL TARIM ÜRÜNLERİ VE İŞLENMİŞ TARIM ÜRÜNLERİ İLE BALIKÇILIK ÜRÜNLERİNDE TAVİZ DEĞİŞİMİNE DAİR PROTOKOL İ'E AİT TABLO I'İN TADİLİ HAKKINDA 1/2020 SAYILI KARARI İLE GEÇİCİ SERBEST TİCARET ANLAŞMASI'NIN "MENŞELİ ÜRÜNLER" KAVRAMININ TANIMI VE İDARİ İŞ BİRLİĞİ YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN PROTOKOL II'SİNİN TADİLİ HAKKINDA 2/2020 SAYILI KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN PROTOKOLLER VE EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4- Teklifin 4'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş
Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan ORTAK
KOMİTE'nin,**

**Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık
Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e ait Tablo I'in Tadili
Hakkında**

1/2020 Sayılı KARAR'ı

ORTAK KOMİTE,

Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü (bundan böyle "Taraflar", "Türk Tarafı" ve "Filistin Tarafı" olarak anılacaktır) arasında bir Serbest Ticaret Alanı kuran ve 20 Temmuz 2004 tarihinde imzalanan Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nı (bundan böyle "Anlaşma" olarak anılacaktır) dikkate alarak;

İşbu Anlaşma'nın, Taraflar arasında temel tarım, işlenmiş tarım ve balıkçılık ürünlerinde taviz değişimine ilişkin 7. Maddesi uyarınca;

İşbu Anlaşma'nın Protokollerini ve Eklerini değiştirmeye karar verme konusunda Ortak Komite'yi yetkilendiren Anlaşma'nın 50. Maddesini dikkate alarak;

Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Tablo I'in İlave Edilmesi Hakkında 1/2011 sayılı Türkiye-Filistin STA Ortak Komite Kararı'nı dikkate alarak,

Filistin Tarafının, Filistin menşeli hurmanın Türkiye'ye ithalinde yıllık gümrük vergisinden muaf tarife kotasının artırılması talebini göz önünde bulundurarak;

AŞAĞIDAKİLERE KARAR VERMİŞTİR.

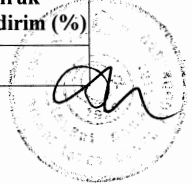
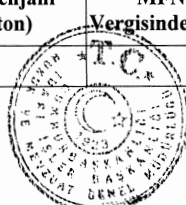
Madde 1

Anlaşma'nın Filistin Devleti menşeli tarım ürünlerine uygulanan tercihli tarife oranlarına dair Protokol I'inin Tablo I'i aşağıda belirtilen şekilde tadil edilecektir:

Protokol I Tablo I

Filistin Devleti menşeli aşağıda belirtilen ürün, Türkiye Cumhuriyeti'ne ithalatta aşağıdaki tavizlere tabi olacaktır:

CN Kodu	Kısa Ürün Tanımı	Tarife Kontenjanı Miktarı (ton)	MFN Gümrük Vergisinden İndirim (%)
0804.10	Hurmalar	3000	100

Madde 2

Bu Karar, Anlaşma'nın Tadilatlarına dair 49. Madde hükümlerine uygun olarak yürürlüğe girecektir.

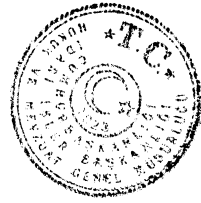
Bu Karar, 9 Ocak 2020 tarihinde, İngilizce dilinde, her ikisi de eşit derecede muteber olmak üzere, iki orijinal nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına

Filistin Devleti Adına

Fuat KASIMCAN
Uluslararası Anlaşmalar ve
AB Genel Müdür Yardımcısı
Ticaret Bakanlığı

Rafat RAYYAN
Uluslararası ve Bölgesel
Örgütler Direktörü
Ulusal Ekonomi Bakanlığı

Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) Arasındaki Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan ORTAK KOMİTE'nin,

Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) Arasındaki Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında

2/2020 Sayılı KARAR'ı

Ortak Komite,

Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) (bundan böyle "Filistin Devleti" olarak anılacaktır) arasında 20 Temmuz 2004 tarihinde imzalanan Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nı (bundan böyle "Anlaşma" olarak anılacaktır) ve özellikle 20. Maddesini dikkate alarak,

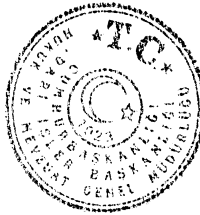
Anlaşma'nın Protokoller ve Eklere dair 50. Maddesini dikkate alarak,

Anlaşma'nın "menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin Protokol II'sini, bundan böyle "Protokol" olarak anılacaktır, dikkate alarak,

Buna karşılık:

- (1) Anlaşma'nın Madde 20'si Türkiye Cumhuriyeti ve Filistin Devleti arasında menşe kurallarını belirleyen ve menşe kümülasyonu yapılmasını sağlayan Protokol II'ye atıfta bulunurken,
- (2) Pan-Avrupa-Akdeniz tercihi menşe kurallarına ilişkin Bölgesel Sözleşme¹, bundan böyle "Sözleşme" olarak anılacaktır, Sözleşme'ye taraf olan ülkeler arasında yürürlükte bulunan menşe kuralları protokollerini tek bir hukuki işlemle değiştirmeyi amaçlarken,
- (3) Türkiye Cumhuriyeti ve Filistin Devleti Sözleşmeyi sırası ile 4 Kasım 2011 ve 18 Eylül 2013 tarihinde imzalamışken,
- (4) Sözleşmeyi, Türkiye Cumhuriyeti 4 Aralık 2013 tarihinde, Filistin Devleti 27 Mayıs 2014 tarihinde onaylamışken,

¹ Avrupa Birliği Resmi Gazetesi L 54, 26.2.2013, p.4.

(5) Kümülasyon bölgesinde Sözleşmeye geçişin tüm Sözleşme Taraflarınca eş anlı olmamasına rağmen, Protokol kapsamında öncesine nazaran daha az elverişli bir duruma yol açmaması gerekirken,

(6) İşbu Anlaşma'nın Protokol II'si, Sözleşme'ye atıf yapmak için bu nedenle değiştirilmeliyken,

AŞAĞIDAKİ GİBİ KARAR VERMİŞTİR:

Madde 1

Menşe kuralları

Anlaşma'nın "menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin Protokol II'si ilişik Ek'te yer alan metinle değiştirilecektir.

Madde 2

Yürürlüğe Giriş

Bu Karar, Anlaşma'nın 49. Maddesinde öngörüldüğü üzere, değişikliklerin yürürlüğe girmesi için iç hukuki gerekliliklerin yerine getirildiğini teyit eden son diplomatik notanın alındığı tarihte girecektir.

BUNUN TANIĞI OLARAK aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, usulüne uygun yetkilendirilmiş olarak, bu Kararı imzalamışlardır.

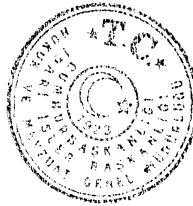
Bu Karar, 9 Ocak 2020 tarihinde, İngilizce dilinde, her ikisi de eşit derecede muteber olmak üzere, iki orijinal nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına

Fuat KASIMCAN
Uluslararası Anlaşmalar ve
AB Genel Müdür Yardımcısı
Ticaret Bakanlığı

Filistin Devleti Adına

Rafat RAYYAN
Uluslararası ve Bölgesel
Örgütler Direktörü
Ulusal Ekonomi Bakanlığı

EK

"Menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin Protokol II

Madde 1

Uygulanabilir menşe kuralları

1. Anlaşma'yı menşe kuralları bakımından uygulamak amacıyla, pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli menşe kurallarına ilişkin Bölgesel Sözleşmenin (Sözleşme) Lahika I' ve uygun olduğu hallerde, Lahika II'sinin hükümleri uygulanacaktır.
2. Sözleşme'nin Lahika I'inde ve uygun olduğu hallerde Lahika II'sinin ilgili hükümlerinde "ilgili anlaşma"ya yapılan bütün atıflar Anlaşma anlamına gelecek şekilde anlaşılacaktır.

Madde 2

Anlaşmazlıkların halli

1. Sözleşme'nin Lahika I'inin 32. Maddesinin sonradan kontrol usulleriyle ilgili olarak, sonradan kontrolü talep eden gümrük idareleri ile bu sonradan kontrolü yapmaktan sorumlu gümrük idareleri arasında çözülemeyen uyuşmazlıkların ortaya çıktığı durumlarda, anlaşmazlık Anlaşma'nın 42. Maddesi uyarınca Ortak Komite'ye sunulacaktır.
2. Her durumda, ithalatçı ile ithalatçı ülkenin gümrük idareleri arasındaki uyuşmazlıkların çözümlenmesi o ülkenin mevzuatına göre yapılacaktır.

Madde 3

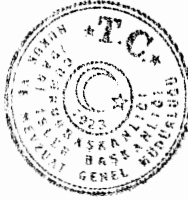
Protokol'deki değişiklikler

Ortak Komite, Anlaşma'nın 42. Maddesi uyarınca, bu Protokol'ün hükümlerini değiştirmeye karar verebilir.

Madde 4

Sözleşme'den çekilme

1. Türkiye Cumhuriyeti veya Filistin Ulusal Yönetimi, Sözleşme'nin 9. Maddesine göre, Sözleşme'den çekilme niyetini Sözleşme'nin depositörüne yazılı olarak bildirirse, Türkiye Cumhuriyeti ve Filistin Ulusal Yönetimi Anlaşma'nın uygulanması amacıyla menşe kurallarına ilişkin müzakereleri derhal başlatacaktır.

2. Bu gibi yeni müzakere edilen menşe kurallarının yürürlüğe girmesine kadar, çekilme anında geçerli olan Sözleşme'nin Lahika I'de yer alan menşe kuralları ve uygun olduğu hallerde Lahika II'sinde yer alan ilgili hükümler Anlaşma'ya uygulanmaya devam edilecektir. Bununla birlikte, çekilme anından itibaren, Sözleşme'nin Lahika I'de yer alan menşe kuralları ve uygun olduğu hallerde Lahika II'sinde yer alan ilgili hükümler, yalnızca Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi arasında ikili kümülasyona imkân tanıyacak şekilde yorumlanır.

Madde 5

Geçici Hükümler - Kümülyasyon

1. Sözleşmenin Lahika I'nin 3. Maddesine hâlel gelmeksizin, Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi arasında Protokolün 3. ve 4. Maddeleri ile sağlanan kümülyasyon şartları, Sözleşmenin, Protokolün 3. ve 4. Maddelerinde sayılan tüm ülkelerde uygulamaya girmesine kadar uygulanmaya devam edecektir.

TBMM Basımevi - 2020